

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 96/19 и 110/19), како и врз основа на член 22 и член 25 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 и 64/18) министерот за образование и наука донесе скратена наставна програма по наставниот предмет *старогрчки јазик* (почетно изучување) за III година, односно IV година, на средното гимназиско образование за учебната 2020/21 година.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

СКРАТЕНА НАСТАВНА ПРОГРАМА

СТАРОГРЧКИ ЈАЗИК
III/IV година

III/IV ГОДИНА

август, 2020 година

Гимназиско образование

1. Вовед

Скратената наставна програма по наставниот предмет старогрчки јазик се базира на целите предвидени со наставната програма за наставиот предмет што редовно се реализира согласно утврдениот наставен план.

Со скратената програма се утврдуваат определени теми и наставни единици што треба да се реализираат за 159 наставни денови доколку наставната програма се реализира во трета година, при што се запазува предвидениот неделен фонд на часови утврден во редовната програма (2 часа, односно годишен фонд од 64 часа), или за 145 денови доколку наставната програма се реализира во четврта година со неделен фонд од 2 часа (годишен фонд од 58 часа), со тоа што со скратената програма и со предвидената организација на наставата за 2020/21 година, наставниот час е со траење од 35 минути.

Наставникот при планирањето и реализацијата на наставните единици од скратената програма се води од целите, определените поими, методите и активностите утврдени за посочените наставници единици во редовната наставна програма.

2. Преглед на теми и наставни единици за 64 наставни часа во трета година, односно 58 часа во четврта година

Јазик (Фонетика и Морфологија)
Грчко писмо (Изговор, видови акценти, правила за акцентите, местото на акцентот, енклитики, особености во изговорот врзани за акцентот) Видови зборови во старогрчкиот јазик -менливи зборови -неменливи зборови
Имиња Видови имиња Одлики на името (род, број и падеж) -Именки Врска меѓу именката и членот Парадигми и особености на родот, бројот и падежот кај именките: Именки од <i>o</i> основи Контрахирани именки од <i>o</i> основи Атичка деklinација Именки од <i>a</i> основи Контрахирани именки од <i>a</i> основи Именки од III деklinација Вокални основи

Основи на дифтонг

Основи на консонант

-Придавки

(Видови придавки, основи по кои се деклинираат придавките, компарација на придавките)

Заменки

(Видови заменки; менување на заменките)

Лични заменки

Заменката $\alpha\upsilon$)το/ϖ

Лично-повратната замена

Посвојни заменки

Заменките α)/λλοϖ, ϵ)/τεροϖ, α)/λλη/λων

Прашалната и неопределена замена

Заменски придавки

-Броеви

(Видови броеви, Својства, Парадигми за менливите броеви)

-Глаголи

Одлики на личните глаголски форми

(лице, број, време, состојба, начин; вид; преодност)

Примарни активни/ медиопасивни лични наставки

Секундарни активни/ медиопасивни лични наставки

Тематски глаголи

Атематски глаголи

Акцентот на личните глаголски форми

Аугмент

Редупликација

Време

-Времиња од презентската основа

Презент

-контрахирани презенти

Имперфект

Футур

-Времиња од основата на аористот

Аорист

Пасивен аорист и футур

-Времиња од перфектната основа

Перфект

Плусквамперфект

Футур II

Начини на искажување на глаголското дејство

Императив

Конјунктив

Оптатив

Времиња и начини на помошниот глагол εἶμι/

Безлични -инфинитни глаголски форми

Глаголски именки:

Инфинитиви

-конструкцијата номинатив со инфинитив

-конструкцијата акузатив со инфинитив

Глаголски придавки:

Партиципи

(број, време, вид; промена; род)

Партиципи (на презентот, на перфектот и на футурот)

Неменливи зборови Прилози Компарација на прилозите Предлози - со генитив, со датив и со акузатив Сврзници Извици
Грчка цивилизација и култура
Развој на старогрчкиот јазик Грчка митологија Развој на грчката литература Секојдневниот живот во античка Грција

3. Дидактички препораки

Наставникот/наставничката следејќи ја специфичноста на наставниот предмет потребно е да го планира часот со комбинирање на содржини од двете подрачја – Јазик (Фонетика и Морфологија) и Грчка цивилизација и култура. Часовите реализирани преку платформа за учење од далечина (или со физичко присуство на учениците во училница) треба да бидат комбинирани со подготвени презентации од наставникот, не повеќе од 15/20 минути, во коишто наставникот ги предва предвидените граматички содржини, ги објаснува начините на превод од старогрчки јазик на македонски јазик и обратно, а во преостанатиот дел од часот наставникот дава упатства за редовната и дополнителна литература и начинот на којшто таа се користи во наставата, во соработка со учениците организира дискусии на теми

од содржините за грчката цивилизација и култура, ги следи постигањата на учениците и дава оценка за постигањата на учениците.

4. Норматив за наставен кадар

Скратената наставна програма по наставниот предмет *старогрчки јазик* ја реализира наставик согласно нормативот за наставен кадар даден во редовната настава програма.

Скратената наставна програма по наставниот предмет старогрчки јазик (почетно изучување) за III година, односно IV година на средното гимназиско образование за учебната 2020/21 година ја утврди

Арх.бр.12-8424/114

16.9.2020 година

Министер за образование и наука

Мила Царовска